

עדנה ודן פיינרו

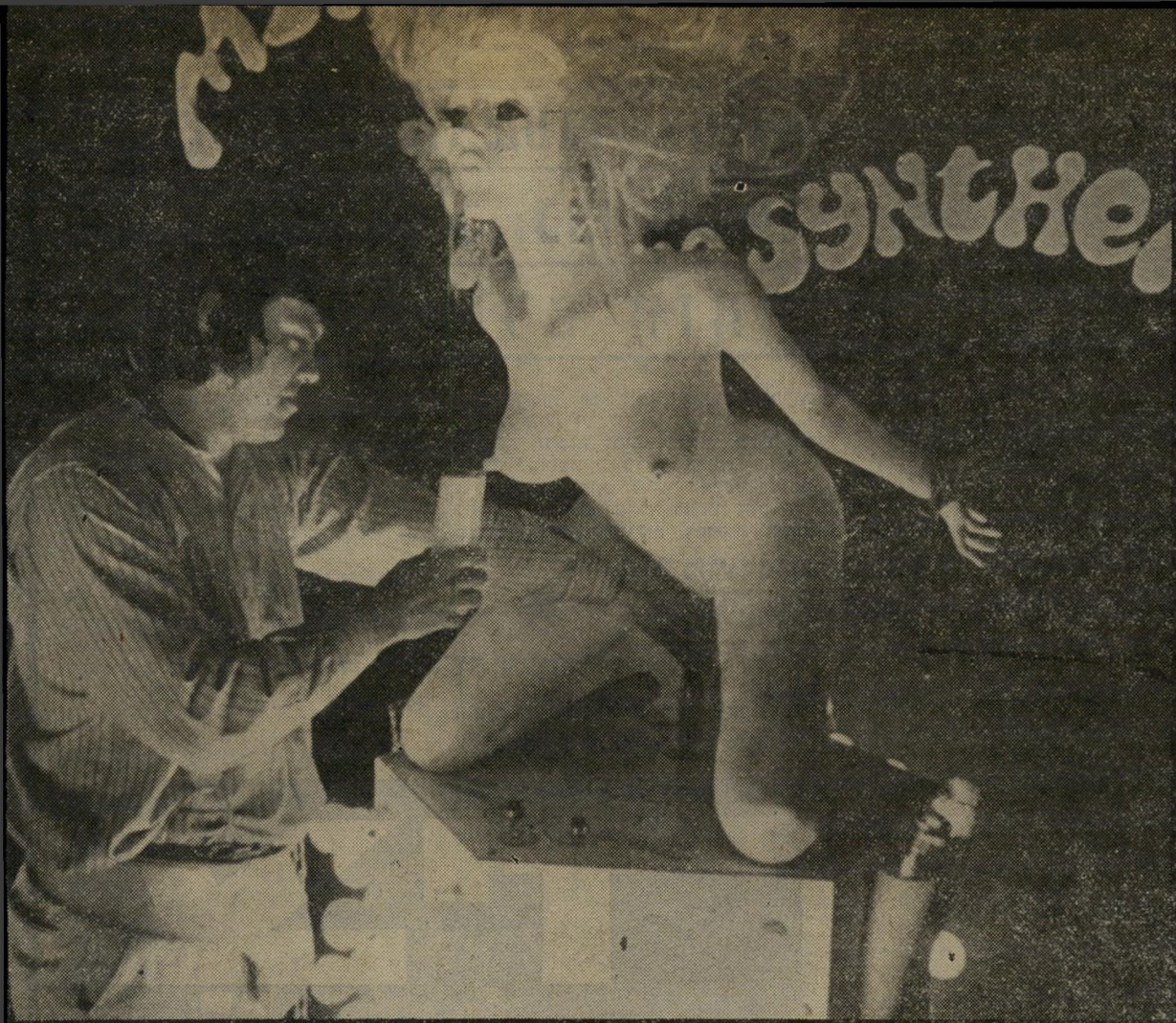
מסכמים את

עשר השנים

האחרונות בקולנוע

אם יש תכונה אחת המאפיינת יורשית את מכלל את שנת תשל"ג בעיני אנשי ענף הקולנוע בארץ הרי היא משבר הטלוויזיה. מיספר הצופים ירד תלולות, אולמות נסגרו בפרוורים, שביתות הוכרזו לבקרים בתקווה להורדת מיסים על הכרטיסים, זעקות שבר נשמעו מכל הצדדים על מכירות אפסיות של כרטיסים בימי ד' (יום הסרט בטלוויזיה), הצגה ראשונית "חלשה", ויום שלישי ריק (חשימה בלתי אפשרית). בקיצור נראה שהמצב בדי. רע. מצד שני, קשה להגדיר הליכה לקולנוע בארץ כהנאה צרופה או כחוויה תרבותית.

קשה להאמין, אבל כך פתחנו לפני עשר שנים בדיוק את סקירת סרטי השנה. העולם הזה 1727, ז' תשרי, תשל"ג) ואם זה נשמע אקטואלי מדי הרי זה אולי משום שהמדינה הזאת עשתה מעט מאד בכיוון של תרבות, בכלל, בעשור האחרון, וההתרוממות הרוחנית היחידה שלה קרה תה לה נוכח הכדורסל בטלוויזיה. נראה שהנחמה היחידה לאותם מתי מעט המאמינים כי הקולנוע הוא ראי העולם, ולאחרים המחפשים עדיין את הבידור הזול ביותר, יחסית, במחיריו בישראל, היא העובדה שסרטים טובים עדיין זוכים בהצלחה מיסחרית. ואם יעשה ציץ, ראש העיר הנכבד של תל-אביב, חשבון קר, ויגיע למסקנה שריוויח יותר אם אולמות הקולנוע יישארו פתוחים,

התכוז המכאני

סרטו המהמם של סטאנלי קור בריק נבחר לאחד הסרטים הטובים ביותר לשנת תשל"ג לא רק בשל מעלותיו הקולנועיות

ומישחקו של מלקולם מקדאול. סיפרו של ברג'ס שימש בידי קובריק מנוף להעברת נבואת זעם על עולם שאיבד את אנושיותו. גם האדם הבוחר באלימות עדיף על האדם שהבחירה ניטלת מידי.

קולנוע עשור

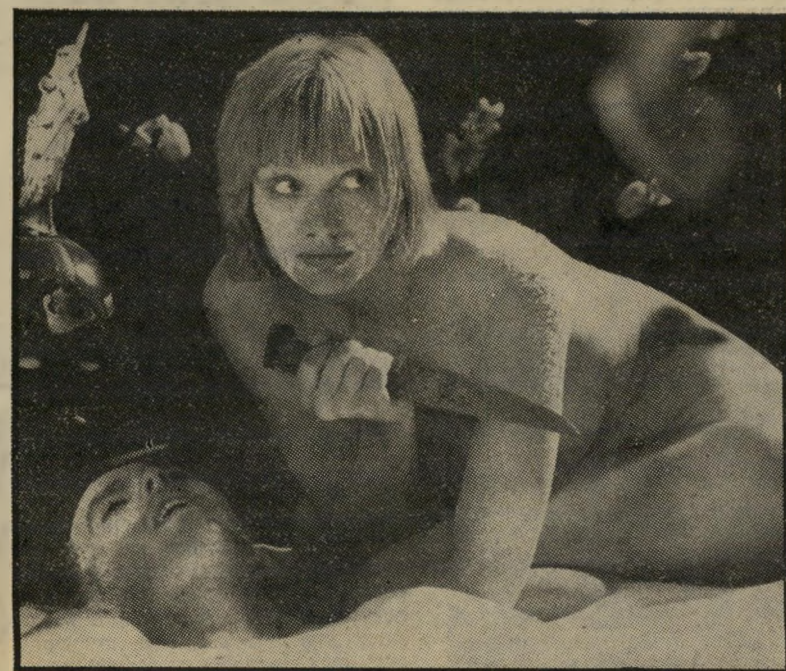
על המסכים, מוסכמה שקבעה כי סרטים פוליטיים הם רעל לקופה. גיורה שווה לגבי שחקן השנה ושחקנית השנה. בתוך סקירת המיבצעים הדרמטיים של כל שנה הערכנו את הווירטואוזים שבאמנים, בין אם זה לורנס אוליביה במישחקי בילוש או ג'ק ניקולסון בקן הקוקיה, אבל העדפנו לגלות את אותם

שיקול יחיד, אחרת אין ספק שסרט כמו זי לא היה נכלל ברשימה. הסיבה לבחירי רתו פשוטה: על סירטי השנה, לסמל משהו לגבי התקופה שבה נעשו או להטביע חותמם בקהל הצופים הרחב. ומבחינה זאת למשל היה זי מותחן פוליטי פשטני, למדי, אבל הצליח לשבור את המוסכמה הקדושה שהיתה מקובלת לפני הופעתו

זיכרונות

לאחר "רומא" שבה ניתח פליני את רשמיו האישיים מבירת איטליה (אחד הסרטים הנבחרים בתשל"ג) חזר אל זיכרונותיו בי תשל"ד. כאן טמונים זרעי הילדות של סרטי, רישומי הנשים הענקיות, ויחסי המישפחה.

סרט מתוק

סרטו של דושאן מאקאבייב נבחר לאחד הטובים בשנת תשל"ג, והיה אחת היצירות המקוריות ביותר בעשור האחרון. בסידרה של משלים חזותיים תקף מאקאבייב את התיאוריות הפוליטיות של העולם.

על פני אחרים, להכתיר שחקן זה או אחר כשחקן השנה, ולהבדיל, לפסול סרט זה או אחר ככיוון השנה.

השיקול הראשון הוא כמובן האיכות: מדי שנה בשנה השתדלנו שכל ארבעת הנבחרים יהיו סרטים בעלי רמה גבוהה. עם זאת, האמנות לא היתה אף פעם

ויבין כי אותם הסרטים שסיכוייהם להגיע לישראל תלויים בראש ובראשונה בשוק התל-אביבי, נצא גם אנו נשכרים.

ומשום היריורים אלה חשבנו כי הגיעה השעה להסביר לקורא היקר כמה מן הסודות המהמים אותנו מדי שנה בשנה, כבר עשר שנים, להעדיף סרטים מסויימים